

מ"ת 54344/03/21 - מדינת ישראל נגד אמיר עודה

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 54344-03-21 מדינת ישראל נ' עודה(עציר)

בפני	כבוד השופט ניצן סילמן
מבקשים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	אמיר עודה (עציר)

החלטה

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס למשיב עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין או אגרופן שלא כדין, ושיבוש מהלכי משפט.
2. על פי המפורט בכתב האישום, בליל שבין 8 למרץ ובין 9 למרץ 2021, על רקע סכסוך משפחתי, הגיעו מספר אנשים לחצר הבית בו גר המשיב ומשפחתו (קומת קרקע-ראשונה) וכן גר אחיו של המשיב ומשפחתו (קומה שניה).
3. במקום התפתחה קטטה, והמולה רבה; המתלונן, אשר גר בבניין ממול, שמע ההמולה, וניגש להפריד בין הניצים.
4. קצת לאחר חצות הצטייד המשיב בסכין מטבח גדולה בעלת להב של 16 ס"מ, יצא את ביתו, ניגש לאזור בו התנהלה הקטטה, ודקר את המתלונן בירכו, דקירה עמוקה, אשר פגעה בעורק ובווריד, וגרמה לאובדן דם רב.
5. לאחר הדקירה נמלט המשיב בריצה מהמקום, עם הסכין המגואלת, והשליך אותה לפח אשפה ברחוב סמוך.
6. בעקבות טענות שהעלה המשיב, נדון נושא הראיות בתיק.
7. אבהיר המחלוקת- המשיב אינו חולק על עצם תיאור האירועים; המשיב טוען כי נוכח התפתחות הקטטה, חשש לשלומם של חלק מהמעורבים בקטטה (אחיו של המשיב ובנו), ועל כן יצא להגן עליהם; המשיב סבר בטעות כי הוא מגונן מפני התוקפים, וזיהה בטעות את המתלונן כאחד התוקפים ועל כן דקרו.
8. למעשה מורכבות כאן שתי קונסטרוקציות- המשיב טוען כי טעה במצב הדברים (חשב את המתלונן לאחד התוקפים), ומכאן פעל בסייג ההגנה העצמית, גם אם הגנה מדומה.

9. אקדים ואומר כי כעיקרון, דיון במעצר עד לתום ההליכים אינו המקום להכריע בשאלת חלות סייג של הגנה עצמית. טענות מעין אלו, של קיום סייגים לאחריות, אינן שוללות מהעדויות והראיות את הפוטנציאל הלכאורי, והאכסניה לבירור טענות אלו, הנה באופן טבעי התיק העיקרי (בש"פ 9700/17 **אגבריה עבד אל חלים נ' מדינת ישראל**; בש"פ 1276/17 **מדינת ישראל נ' סלמאן עאמר**; בש"פ 2780/16 **קריספיל נ' מדינת ישראל**

10. די בכך לכאורה, כדי לדחות הטענות בדבר עצמת הראיות לעת זו; יחד עם זאת אנסה להידרש לקרבי הטענות, לשלב המקדמי כאן.

11. סקירת הראיות העיקרית, כאמור, אינה שנויה במחלוקת.

12. ניתן להפנות:-

א. דו"ח פעולה ב'- אביב חסין- אישור על קיום קטטה. מעצר הישאם שינאוי.

ב. דו"ח פעולה ג'- תפיסת סכין. ציר בריחת המשיב.

ג. דו"ח פעולה ז' (ברזון)- מתאר קטטה במשפחת עודה בין מאג'ד ובניו אמיר ומוחמד ובין מאהל עודה ואביו נאדר על רקע חלוקת אדמות ירושה.

"זיהיתי במקום פצוע דקור ברגלו... רג'א שינאוי... אנשים שהיו בזירה סיפרו לי שהחשוד בדקירה רץ מהזירה לכיוון בית של מאג'ד עודה וזה היה אמיר עודה... הבחנתי בסכין מטבח "מגועלת" בדם על הלהב".

ד. מוצג "נו"- מסמכים רפואיים מתלונן.

ה. עימות "סג"- משיב- שריף חושאן- "רג'א החליט שהוא נכנס להפריד ביניהם, פתאום אמיר שיושב מולי יצא מהבית מקומה ראשונה עם סכים ביד, אולי בין 20 ל- 25 ס"מ, לא חשבתי לרגע שרג'א יפגע אבל כנראה הוא דקר את רג'א בטעות ונעלם. רג'א רץ אלי ומסמן לי על אמיר ואמר לי דקר אותי". משיב- "אני לא הייתי שם".

ו. עימות "סד"- משיב- מוחמד מאהל עודה- "אמיר מאג'ד עודה שיושב מולי דקר את רג'א שינאוי וברח מהמקום ואמיר דקר את רג'א בסכין ואני ראיתי אותו במו עיני שהוא דקר אותו ואני הייתי במרחק של שני מטר בערך מאמיר".

המשיב- "איוב מנוול ושקרן והוא רוצה לצאת חף מפשע מהחשדות נגדו... הוא שקרן... הייתי אצל ההורים שלי".

ז. דו"ח הובלה- זידאן נאדין- "סה"- "אמיר שהיה בכיתה שלי... ורץ לכיוון רג'א... ואז ראיתי את רג'א נשען... ובמקביל ראיתי את אמיר קופץ מהגדר ומחזיק סכין...".

ח. דו"ח מסכם מז"פ- "עב"- צילומי רכבים וזירות.

ט. תצ"א כפר מנדא- "עד", "עג".

י. מזכר "פב"- שיחה למוקד 100.

יא.מזכר "פח"- דו"ח צפיה מצלמות קורנר - קובץ 12CH, סרטון 61000- בחור יוצר מדלת הבית שלו ומתחיל לרוץ (6:17:41).

יב. מוצג "קוג"- פלטי שיחות.

יג. הודעת המשיב מיום 9.3.21- "הקטטה הייתה בחצר של הבית שלנו... אני קיבלתי משעות הבוקר איומים מצד בן דוד שלי כארם ובן דוד שלי נאדר... אני בזמן הקטטה הייתי אצל אבא שלי... לא נכון שדקרתי מישהו, לא הייתי באירוע בכלל".

יד. הודעת האב מאג'ד מיום 9.3.21- "אמיר היה בבית חולים אצל אשתו והוא הגיע אלי הביתה עם אחיו כארם... בהמשך נוגע לי שמי שבאמבולנס הנו השכן רג'א שינאו".

טו.הודעת שריף חושאן מיום 9.3.21- "לפתע יצא בחור מזוקן קירח מהבית של מאג'ד מהקומה הראשונה שהוא מחזיק בסכין... הלהב של הסכין נראית באורך לפחות 20 ס"מ וישר בא לכיוון של כל האנשים וישר דקר את רג'א ברגל... רג'א התחיל לצעוק דקר אותי עם הסכין, אני הולך למות... הבחור שהיה עם הסכין... נודע לי מאנשים שהיו במקום שקוראים לו אמיר אותו בחור שהיה עם הסכין אני ראיתי אותו בוודאות שהוא מבצע דקירה לרג'א".

טז.הודעת מוחמד עודה מיום 15.3.21- בעת שראיתי את אמיר דוקר את רג'א הייתי מרחק מטר אחד... אני שמעתי את רג'א צועק מכאבים ואומר הבחור שדקר אותי הינו בחור קירח עם זקן ושמו אמיר... (אמיר) חשב שמדובר באחד מהמעורבים בקטטה. מזהה את הסכין".

יז. הודעת נאדין מיום 18.3.21- (וראה עימות) גם הודעה מיום 11.3.21 זהה.

יח.הודעת משיב מיום 19.3.21- שו' 214- "אני אומר לך שהדקירה הזו לא הייתה מכוונת לרג'א, אתה התכוונת לפגוע בדודים או בני דודים שלך. **ת- לא נכון**".

יט.הודעת המתלונן ליום 10.3.21- "לקחתי צעד אחורה, ואז הגיע מישהו אלי מאחורה ודקר אותי ברגל ימין שלי. אני לא יכול להגיד לך בוודאות שזה אמיר אך הבחור שדקר אותי הוא קליל ודומה לאמיר ואני בטוח שהוא הבן של מאג'ד ורוב הסיכויים שהוא אמיר כי הוא קליל".

כ. הודעת טארק עודה מיום 19.3.21- מפרט את שיש בסרטון- "אדם שיוצא מכיוון הבית של אמיר"

13. במ"ת (מר') 30114-08-19 **מדינת ישראל נ' ויקטור קטן**, דן כב' השופט דריואן בטענות דומות; ההלכה סוכמה

אפוא על קצה המזלג-

הסעיפים הרלבנטיים בחוק העונשין, קובעים כך:

34. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים.³⁴טז. הוראות סעיפים 34, 34יא ו-34יב לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה.
34יח. (א) העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא יישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו.
(ב) סעיף קטן (א) יחול גם על עבירת רשלנות, ובלבד שהטעות היתה סבירה, ועל עבירה של אחריות קפידה בכפוף לאמור בסעיף 22(ב).

14. בע"פ 4191/05 **אלטגאוז נ' מדינת ישראל** (2006) קבעה כבוד השופטת ארבל את תנאי סייג ההגנה העצמית כפי שעובדו בפסיקה, ובהם תקיפה שלא כדין, עקב סכנה מוחשית ולא סכנה ערטילאית גרידא, מיידיות מעשה ההתגוננות, נחיצותו והפרופורציה בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מהתקיפה. ביחס לסייג ההגנה העצמית המדומה נקבע כי נאשם הפועל מתוך אמונה מוטעית כי מתקיימים תנאיה העובדתיים של ההגנה העצמית, ישא באחריות פלילית רק במידה בה היה נושא אם היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו. "ולפי קביעת סעיף 34יח, לא נדרש עוד כי הטעות תהא טעות סבירה אולם ברור כי סבירותה של הטעות תשמשנו כאבן בוחן להערכת כנותה (ראו: ע"פ 2598/94 **דנינו נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] תק-על 95(4) 120, 126 (1995); ע"פ 2534/93 מליסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 609, 597 (1997)).".

15. כלומר- על הטעות להיות כנה, וככל שהיא סבירה ומסתברת יותר, ניתן להעריכה ככנה.

16. ככל שהטעות הנה כנה, יש לבחון קיומה של הגנה עצמית (במצב הדברים שהונח ולא זה שהתקיים).

17. לגבי סייג ההגנה העצמית, קבעה הפסיקה "באשר לחלותו של סייג ההגנה העצמית, הקבוע בסעיף 34. לחוק העונשין, סבור אני כי אין לסייג תחולה בנסיבות העובדתיות שבתיק, גם לו תתקבל גרסת המשיב במלואה. הפסיקה הכירה בשישה יסודות מצטברים הנדרשים לצורך ביסוסה של טענת ההגנה העצמית (ראו ע"פ 746/14 **היילו ימר נ' מדינת ישראל** (לא פורסם)).".

18. לגבי סבירותה וכנותה של הטעות, גם אם אלך לקראת הנאשם כברת דרך, קשה לראות הכיצד ניתן להכיר בטעות ככנה. ויוזכר- הטעות עוסקת בכך שהמשיב טעה לחשוב את המתלונן כאחד התוקפים.

19. ראשית- הצדדים המעורבים בתגרה היו מוכרים, כולם, לנאשם; הגם שהמשיב ניסה למעט את היכרותו עם

המתלונן, סופו של יום מדובר באנשים המתגוררים בבתים סמוכים

שנית- הגם שהמשיב טען כי מדובר באישון לילה, ומכאן קושי לזהות המעורבים בתגרה, עיון בסרטון האירוע יעלה כי התאורה בזירת התגרה היתה בוהקת, ואדם סמוך, כפי שהיה המשיב, יכול היה לזהות המעורבים בנקל.

שלישית- עיון בסרטון יעלה כי המתלונן לא אחז בנשק או כלי קר כלשהו בעת הגיעו; כלומר- גם אם היתה טעות בזיהוי- בוודאי לא ניתן היה לטעות ולחשוב כי המתלונן הוא התוקף או האוחז בנשק קר.

רביעית- כנות הטעות צריכה להיות מסתברת- כאשר אדם אוחז בסכין בגודל 16 ס"מ, ומתכוון, לכאורה, לעשות בה שימוש כנגד אותם תוקפים, יהיו אשר יהיו- עליו להישמר מכל משמר ולנקוט כל אמצעי זהירות על מנת שפגיעתו תהיה קלה- כלומר חובת זהירות בשימוש בכלי כה מסוכן מחייבת הפעלת זהירות טרם טעות בזיהוי.

20. זאת ועוד- להבנתי, גם אם היתה טעותו של המשיב מסתברת ואף כנה (וכאמור איני סבור כך), גם אז להבנתי לא היה קיים סייג ההגנה העצמית. אדגיש- גם אליבא המשיב, לא היה בכוונתו להגן על עצמו, אלא על 'זולתו'- אחיו ואחיינו; כמה טעמים לאי התקיימות הסייג.

21. ראשית- עצמת הפגיעה מלמדת על כוונה לגרום חבלה קשה (אף צמיתה); עצמת הפגיעה (ביתוק עורק!) חריגה ביחס לתגרה. (תנאי נחיצות ופורפוציה- בש"פ 2589/15)

שנית- כלי הנשק- הסכין הארוך, בצורה יוצאת דופן, הנו נשק קטלני, ממש, בפער ניכר ביחס לכלי הנשק הקרים שהובאו לזירת התגרה (אלות ומוטות). (שוב פורפוציה)

שלישית- מיקום הדקירה- מדובר בדקירה שהנה למעשה **מאחור**. (לא ברור אם מתמלא תנאי מיידיות- בש"פ 2589/15)

רביעית- הנדקר- אין חולק כי מדובר בנדקר שלא היה חמוש אותה עת

חמישית- הברחה- הברחה מלמדת על כך כי המשיב יכול היה לצאת ולעזוב הזירה מבלי לעצור, בדיוק באותו מסלול בו ברח לאחר הדקירה; הברחה לעצמה מלמדת על אי-התגוננות, תחושת אשם, ואזכיר כי מדובר במשיב הנמלט מביתו!

שישית- הטמנת הסכין- אדם הטוען להגנה עצמית לא יעלים כלי הנשק בו השתמש; מדובר בהתנהגות מפלילה. על אחת כמה וכמה כשקיימת טענה כי המשיב נמלט לבית הוריו לאחר האירוע, **זרק הסכין בדרך, החליף בגדים וחזר לאחר מכן** על מנת להציג מצג שהגיע רק לאחר האירוע, לכאורה.

שביעית- לאורכן ולרוחבן של חקירות המשיב, הוא כלל אינו מעלה טענה של הגנה עצמית, לא הגנה מדומה אף לא שאינה מדומה, וטוען כי שהה בבית הוריו בעת האירוע. הטענה עלתה רק בדיון המעצר (30/3/21). המשיב נשאל מפורשות בחקירתו מיום 19/3/21 אם 'טעה בדקירה'; המשיב מכחיש הדברים.

שמינית- לפחות על פי עדות המתלונן יצא המשיב כשהוא מקלל (נכתב 'קליל' אך הגיון הדברים- קילל שכן המתלונן רק שמע את את הדברים); יש בכך ללמד על כוונה תוקפנית

22. בנסיבות אלו אני קובע כי קיימת תשתית ראייתית בעצמה תקינה להוכחת האישום; פוטנציאל ההרשעה ממשי, ואין בטענות ההגנה לשלב לכאורי זה כדי לשנות הקביעה, כי דינו של המשיב להיעצר מאחורי סורג ובריח- בהינתן השימוש בנשק קר, ניסיון השיבוש, סוג הנשק הקר, הפגיעה הקיצונית (המתלונן נפגע בעורק), ובמיוחד העבר המכביד, והעובדה כי המשיב שוחרר ממאסר חודשים ספורים לפני האירוע.

23. מי המורתע ממאסר וסנקציות, לא יצא אוחז בסכין, לא יפגע באדם, ולא 'יצטרף' לקטטה.

24. המשיב יישאר אפוא במעצר. לאור שהבקשה לעיון חוזר התמקדה בתשתית- היא נדחית.

ניתנה היום, כ' אייר תשפ"א, 02 מאי 2021, בהעדר הצדדים.